ກົບປູ່ໜອງຍາວ

ໂຄງການສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາໃນຂັ້ນປະຖົມ

ໂຄງການສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາໃນຂັ້ນປະຖົມ

(ສະບັບທົດລອງ)

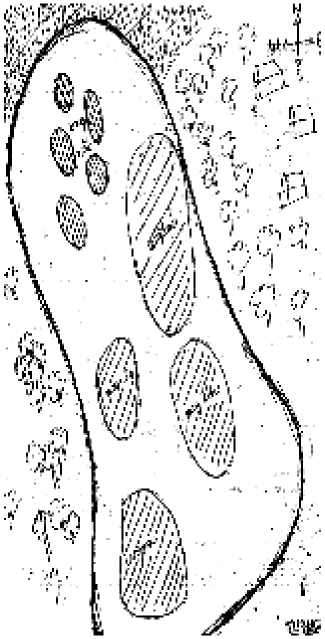

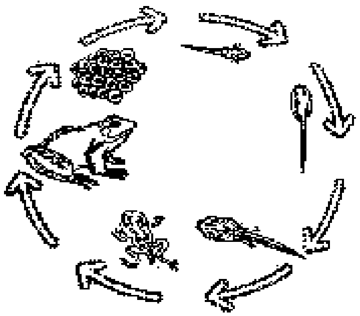

ຂໍ້ມູນຈາກ: ຊາວບ້ານໜອງຍາວ

ເມືອງນາຊາຍທອງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

2007

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານໜອງຍາວ, ເມືອງນາຊາຍທອງ,
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ໃຫ້ຂໍ້ມູນໂດຍ: ພໍ່ຕູ້ ສາ, ທ່ານວິໄນ, ພໍ່ຕູ້ ເຟື້ອງ
ທ່ານ ສຸວັນນະທອນ, ພໍ່ຕູ້ ກຸ່ຍ,
ທ່ານ ບຸນສີ, ທ່ານ ສະໄຫວ, ທ່ານ ປະເສີດ.

ຮຽບຮຽງໂດຍ: ທ. ວັດທະນາ ພັນຄໍາ

ພິມ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ: ທ. ວັດທະນາ ພັນຄໍາ

ແຕ້ມຮູບປະກອບໂດຍ: ທ. ພຸດທະສິດ ຈັນທະວົງສາ

ເຈົ້າຂອງໂຄງການ: ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງ
ວຽງຈັນ, ຫ້ອງການສຶກສາເມືອງນາຊາຍທອງ,
ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ.

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ: ກອງທຶນຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (WWF)
ປະຈໍາ ສປປ ລາວ.

PADETC

WWF

ຄຳນຳ

ປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ໄດ້ຂັດຈ້ອນເອົາຂໍ້ມູນມາຈາກປຶ້ມຂໍ້ມູນສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາບ້ານໜອງຍາວທີ່ເປັນຜົນງານການຂຽນ ແລະໃຫ້ຂໍ້ມູນຂອງຄູອາຈານແລະຊາວບ້ານໜອງຍາວ, ເມືອງນາຊາຍທອງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ແລ້ວມາສັງລວມເປັນປຶ້ມຄວາມຮູ້ສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາທ້ອງຖິ່ນເຫຼັ້ມນີ້ ທີ່ມີເນື້ອໃນຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບໜອງຍາວ ແລະສັດທີ່ມີຢູ່ໜອງຍາວ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ຄູທີ່ສົນໃຈນຳໄປໝູນໃຊ້ປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ເດັກໄດ້ຮັບຮູ້ຄວາມສຳຄັນ, ຄຸນປະໂຫຍດ ແລະຄຸນຄ່າຂອງສິ່ງແວດລ້ອມໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ດັ່ງນັ້ນທາງທີມງານໂຄງການສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາມີຄວາມຍິນດີເປັນຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ຄຳຄິດເຫັນ, ຕຳນິ, ຕິຊົມຈາກຜູ້ອ່ານ ແລະຜູ້ຊົມໃຊ້ທັງໝົດ, ແລະພ້ອມທີ່ຈະນຳໄປປັບປຸງ, ແກ້ໄຂເຮັດໃຫ້ປຶ້ມສິ່ງແວດລ້ອມສຶກສາເຫຼັ້ມນີ້ຄົບຖ້ວນ ແລະສົມບູນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ຄວາມເປັນມາຂອງໜອງຍາວ

ໂດຍອີງຕາມການບອກເລົ່າຂອງຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່ທີ່ອາໄສຢູ່ບ້ານນາຄູນນ້ອຍໄດ້ເວົ້າວ່າ: ໜອງແຫ່ງນີ້ເປັນໜອງທີ່ມີມາແຕ່ດຶກດຳບັນເກີດຂຶ້ນໂດຍທຳມະຊາດ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຜົນກະທົບຈາກພາຍນອກ, ພາຍໃນໜອງຍາວປະກອບມີ 5 ໜອງນ້ອຍທີ່ຮ່ວມເຂົ້າກັນຄື:

1. ໜອງແກວ
2. ໜອງເມັກ
3. ໜອງໃຫຍ່
4. ໜອງປອນ
5. ໜອງນ້ອຍ

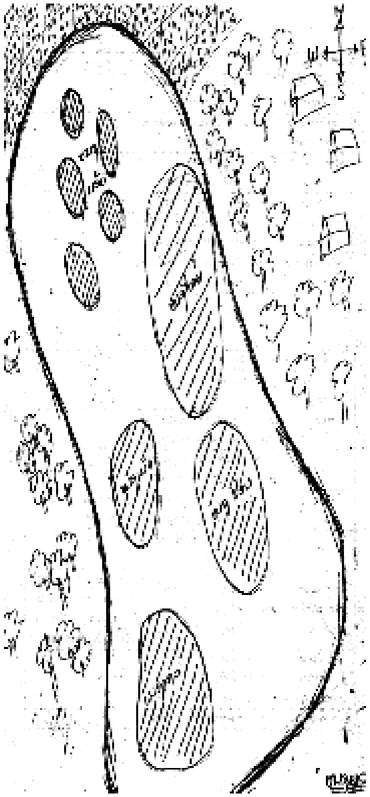

ເມື່ອໄດ້ຍິນດັ່ງນັ້ນ ລາວກໍຂໍໃຫ້ນາງຟ້າໃຈດີເສກໃຫ້ລາວກັບຄືນມາເປັນກົບອີກ ແລະ ຈະເປັນກົບຕະຫຼອດໄປ.

ໜອງທັງຫ້ານີ້ໄດ້ລຽນຕໍ່ຕິດກັນເປັນສາຍຍາວ ແລະມີຕົ້ນໄມ້ນາໆຊະນິດເກີດຂຶ້ນຢູ່ລຽບຕາມແຄມໜອງ, ດັ່ງນັ້ນເພິ່ນຈິ່ງໄດ້ໃສ່ຊື່ວ່າ: **ໜອງຍາວ** ທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທີ່ສຸດໃນເມື່ອກ່ອນ. ເປັນໜອງທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ມີການດັດແປງ, ຈຸດພິເສດເປັນໜອງທີ່ໃຫຍ່ ແລະ ຍາວກວ່າໝູ່ຢູ່ໃນເຂດເມືອງນາຊາຍທອງ, ມີລັກສະນະກົມຍາວ ແລະ ຕໍ່າຢູ່ທາງກາງ, ມີຂີ້ສະໜົມຢັງຢາຍກັນຢູ່ທົ່ວໜອງ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນອາໄສ, ຂະຫຍາຍພັນຂອງສັດ ແລະ ພືດ. ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງເຮັດໃຫ້ປາ, ສັດນໍ້າ ແລະ ພືດບາງຊະນິດບໍ່ຖືກດັບສູນເຊັ່ນ:

- **ສັດນໍ້າ:** ກຸ້ງ, ຫອຍ, ປູນາ, ປາຄໍ່, ປາເຂັງ, ປາກະເດີດ, ປາຊິວ, ປາຂາວ, ປາຫຼິດ, ອ່ຽນ, ປາສະທິງ, ປາອີ່ເມ, ປາເຊືອມ, ປາຄັບຂອງ, ປາໝັດ, ປາກັດ, ແມງດາ, ອີ່ໝ້ຽວ, ແມງຕັບເຕົ່າ,ແມງຊອນ...
- **ສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນໍ້າ:** ກົບ, ຂຽດອີ່ໂມ້, ຂຽດເຫຼືອງ, ຂຽດຈິກໃຫຍ່, ຂຽດຈະນາ, ຂຽດ ຂາຄຳ, ຂຽດຊາວ, ອື່ງ, ຄັນຄາກ, ເຕົ່າຈັບ...
- **ສັດເລືອຄານ**: ງູເຫົ່າ, ງູດິນ, ງູປາ, ງູສິງ, ງູທຳທານ, ງູຂຽວ, ງູຫອມ...

- **ສັດປີກ:** ນົກເຈົ່າ, ນົກຍາງ, ນົກເປັດນ້ຳ, ນົກຂີ້ກະ ເດືອນ, ນົກໄກ່ນາ, ນົກເຈົ່າ ຟານ, ນົກແຕນຊິວ, ນົກແອນ...
- **ສັດລ້ຽງ:** ງົວ, ຄວາຍ, ເປັດ...
- ພືດທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນບໍລິເວນໜອງຍາວໄດ້ແກ່ຈອກ, ແໜ, ບົວຫຼວງ, ຫຍ້າບົ່ວ, ຫຍ້າເຂົ້າ ນົກ, ຜັກປອດ, ຜັກໄສ້ໄກ່, ຜັກກູດ, ຫຍ້າປ້ອງ, ຫຍ້າເຂົ້ານົກ...

ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງເຮັດໃຫ້ໜອງຍາວມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຊຸມຊົນຫຼາຍຄື:

- ເປັນແຫຼ່ງນ້ຳທີ່ມີໄວ້ສຳລັບການທຳມາຫາລ້ຽງຊີບຕາມທຳມະຊາດ
- ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໂດຍການຈັບສັດນ້ຳ ແລະ ພືດຊະນິດຕ່າງທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນໜອງໄປຈຳໜ່າຍ ເຊັ່ນ: ປາຄໍ່, ປາດຸກ, ປາເຂັງ ແລະ ດອກບົວເປັນຕົ້ນ...
- ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ - ລ້ຽງສັດເຊັ່ນ: ລະບາຍນ້ຳເຂົ້ານາ, ໃຊ້ເຂົ້າໃນສວນຄົວ, ເປັນບ່ອນຕອບສະໜອງນ້ຳດື່ມໃຫ້ແກ່ງົວ, ຄວາຍ ແລະ ສັດລ້ຽງອື່ນໆ...
- ເປັນບ່ອນສຶກສາຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບທຳມະຊາດ.

ແລ້ວລາວກໍດີໃຈແລ່ນເຂົ້າໄປໃນປ່າ, ແຕ່ລາວເປັນເສືອໄດ້ພຽງ 4 ວັນທໍ່ນັ້ນ ລາວກໍຢ້ານຕົວສັ່ນແລ່ນກັບໄປຫານາງຟ້າໃຈດີ ເພາະຖືກຄົນໄລ່ລ່າ.

ແຕ່ລາວເປັນແມວໄດ້ພຽງ 2 ມື້ທໍ່ນັ້ນ ລາວກໍ່ຟ້າວແລ່ນກັບໄປຫານາງຟ້າເສກໃຫ້ລາວກາຍເປັນໝາ ເພາະລາວຖືກໝາໄລ່ກັດທຸກມື້.

ແລ້ວລາວກໍ່ໄດ້ກາຍເປັນໝາສົມໃຈ

ແຕ່ເປັນໝາໄດ້ພຽງ 3 ມື້ທໍ່ນັ້ນ ລາວກໍ່ຕ້ອງກັບໄປຫານາງຟ້າອີກ ເພາະລາວໄດ້ໄປພົບກັບເສືອ ແລະເສືອຈະຈັບລາວກິນ, ມາເຖິງຕອນນີ້ລາວຂໍເປັນເສືອ, ນາງຟ້າໃຈດີກໍເສກໃຫ້ລາວກາຍເປັນເສືອໂດຍທັນທີທັນໃດ.

ສັດ ແລະ ພືດຫຼາຍຊະນິດທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງຍັງມີລັກສະນະທີ່ແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ການດຳລົງຊີວິດ, ການກິນອາຫານ, ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ມີຄຸນປະໂຫຍດແຕກຕ່າງກັນ. ແຕ່ປື້ມເຫຼັ້ມນີ້ຈະລົງເລິກຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳທີ່ຫຼາຍຄົນຮູ້ຈັກກັນດີ ນັ້ນກໍຄືກົບນັ້ນເອງ:

ລັກສະນະຂອງກົບ

ກົບ ເປັນສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ (ໝາຍຄວາມວ່າ ກົບສາມາດດຳລົງຊີວິດຢູ່ເທິງບົກ ແລະ ໃນນ້ຳໄດ້) ຄືກັນກັບຂຽດ. ກົບມີ 4 ຂາ ຄືຂາໜ້າ ແລະ ຂາຫຼັງ ໄວ້ສຳລັບເຕັ້ນ ແລະ ລອຍນ້ຳ, ມີໜັງບໍ່ລຽບປົກຫຸ້ມທົ່ວຮ່າງກາຍ, ຫາຍໃຈດ້ວຍປອດ ແລະ ຜັນຜືນ.

ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງກົບ

ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງມັກອາໄສຢູ່ບ່ອນທີ່ມີນ້ຳ ແລະ ບ່ອນທີ່ຊຸ່ມເຢັນດີ. ແຕ່ດຽວນີ້ປ່າໄມ້ຢູ່ບ້ານໜອງຍາວຂອງພວກເຮົາແມ່ນຍັງເຫຼືອໜ້ອຍ, ນ້ຳທີ່ມີຢູ່ໃນໜອງກໍຫຼຸດລົງ ແລະ ບໍ່ອຸດົມສົມບູນຄືແຕ່ກ່ອນ ເຮັດໃຫ້ກົບບາງຈຳນວນໜີໄປຢູ່ບ່ອນໃໝ່ ຫຼືພວກທີ່ບໍ່ໄດ້ໜີໄປໃສກໍຖືກຄົນຈັບພວກເຂົາໄປກິນເກືອບໝົດ.

ການຂະຫຍາຍພັນ

ເມື່ອຮອດລະດູຝົນ ເລີ່ມແຕ່ເດືອນ 6 ເປັນຕົ້ນໄປ ແມ່ກົບຈະໄຂ່ລົງໃນນ້ຳ ແລະ ຂີ້ຕົມ ໄຂ່ຈະຈັບກັນເປັນແຜ່ນຟູຢູ່ເທິງໜ້ານ້ຳ, ໄຂ່ຈະເປັນສີໃສໆທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍ ສານອາຫານ ແລະ ມີຈຸດສີດັບໝູຢູ່ເຄິ່ງກາງ ນັ້ນແມ່ນບັນດາໂຕຂອງກົບນ້ອຍ.

ອາຫານຂອງກົບນ້ອຍຕອນຢູ່ໃນໄຂ່

ໃນເວລານີ້ພວກເຂົາຈະກິນອາຫານທີ່ແມ່ຂອງພວກເຂົາໃຫ້ມາໃນໜ່ວຍໄຂ່ ເຮັດໃຫ້ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ແຂງແຮງ.

ຂໍ້. 2

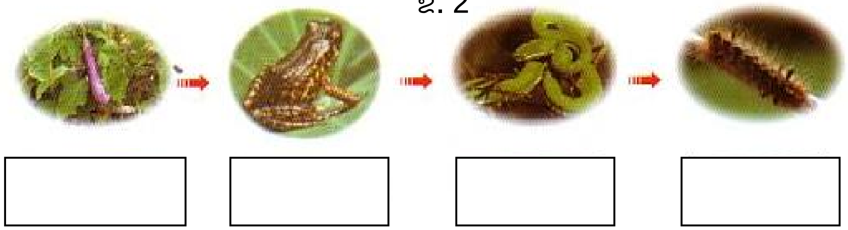

ນິທານ: ກົບຢ້ານຖືກກິນ”

ດົນນານມາແລ້ວ ມີກົບນ້ອຍໂຕໜຶ່ງອາໃສຢູ່ໃນປ່າໃກ້ໜອງນ້ຳ, ຢູ່ມາມື້ໜຶ່ງລາວເກີດມີຄວາມຄິດບໍ່ຢາກເປັນກົບອີກຕໍ່ໄປ ເພາະເບື່ອທີ່ຈະເຕັ້ນໜີງູທີ່ຄອຍຖ້າທີ່ຈະຈັບລາວກິນ, ລາວຈຶ່ງໄປຂໍຮ້ອງໃຫ້ນາງຟ້າໃຈດີ ເສກໃຫ້ລາວກາຍເປັນແມວ.

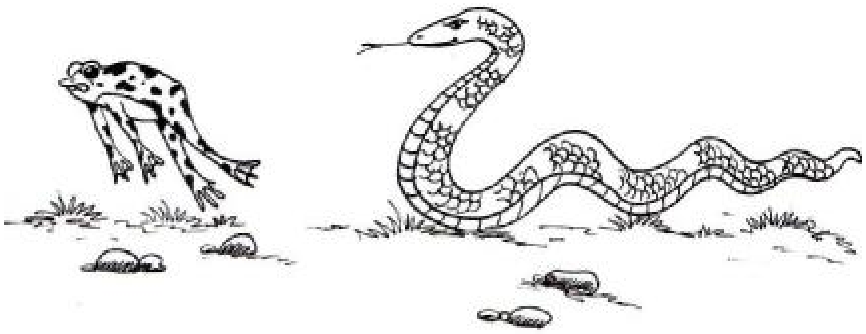

ບົດເລກທີ: *2*

ສຳລັບນັກຮຽນປ. 4 + ປ. 5

ໜອງຍາວມີຄວາມກວ້າງ 300ແມັດ ແລະ ລວງຍາວ 1,100ແມັດ ຖາມວ່າໜອງຍາວມີເນື້ອທີ່ເທົ່າໃດ?

ເກມ:ໃຜກິນໃຜກ່ອນ"

ເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນຝຶກຄິດເປັນລະບົບ

ຮູບຢູ່ລຸ່ມນີ້ຈັດລຽງບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຕ່ອງໂສ້ອາຫານ ລອງຈັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງໃຫ້ແດ່

(ຂຽນໃສ່ຊ່ອງຫວ່າງ)

ຂໍ້. 1

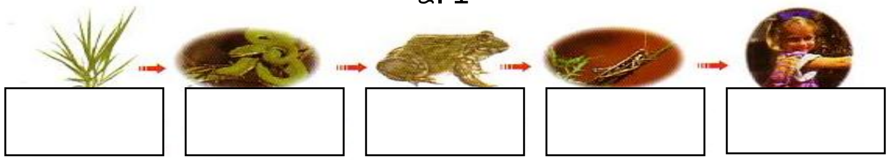

ອາຫານຂອງກົບ

ຕອນທີ່ພວກເຈົ້າຍັງນ້ອຍ ຫຼືເອີ້ນວ່າ ລູກຮວກອາຫານຫານທີ່ແມ່ຂອງພວກເຂົາໃຫ້ກິນກໍຈະເລີ່ມໝົດໄປ, ພວກເຂົາຕ້ອງເລີ່ມຊອກຫາອາຫານດ້ວຍຕົວເອງ ພວກເຂົາຈະກິນຈຳພວກໄຮນ້ຳ, ສັດນ້ອຍໆທີ່ອາໄສຢູ່ໃນນ້ຳ ແລະ ກິນຈຳພວກໝອນ

ນ້ຳເປັນອາຫານ, ບາງຄັ້ງພວກເຂົາກໍກິນຊາກສັດທີ່ຕາຍ ແລະເນົ່າເປື່ອຍ.... ແຕ່ເມື່ອພວກເຂົາຕົບໂຕຂຶ້ນ ພວກເຂົາຈະມັກກິນຈຳພວກແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ, ບົ້ງ, ຂີ້ກະເດືອນເປັນຕົ້ນ...

ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງກົບ

ເມື່ອພວກເຂົາເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນມາ ແລະ ມີຮ່າງກາຍທີ່ແຂງແຮງພວກເຂົາກໍ່ຈະອອກມາຈາກໄຂ່ ກາຍເປັນໂຕຮວກ

ຕອນນີ້ພວກເຂົາມີຫາງທີ່ຍາວໃວ້ສຳລັບລອຍນໍ້າ ແລະ ອາໄສ ຢູ່ໃນນໍ້າ ໂດຍຫາຍໃຈໄດ້ດ້ວຍຟັນຟືນ, ຢູ່ມາໄດ້ໄລຍະໜຶ່ງພວກ ເຂົາກໍເລີ່ມມີຂາຫຼັງປົ່ງອອກມາ. ແລ້ວຕໍ່ມາໄລຍະໜຶ່ງຂາໜ້າ ຈຶ່ງປົ່ງອອກມາຕາມຫຼັງ ເພື່ອສະດວກໃນການລອຍນໍ້າ, ເຕັ້ນ ແລະ ຈັບອາຫານງ່າຍຂຶ້ນ.

ເມື່ອຂາທັງ 4 ຂອງພວກເຂົາຂະຫຍາຍໂຕ ແລະ ແຂງແຮງ ຫາງ ຂອງພວກເຂົາກໍເລີ່ມຫົດສັ້ນເຂົ້າ ປອດຂອງພວກເຂົາກໍ່ຈະເລີ່ມ ຂະຫຍາຍໂຕ ແລະ ທຳງານ ເພື່ອກະກຽມທີ່ຈະຂຶ້ນໄປຫາກິນຢູ່ ເທິງບົກ, ເມື່ອບໍ່ມີຫາງພວກເຂົາກໍເລີ່ມເຕັ້ນອອກຫາກິນຢູ່ເທິງ ບົກ, ດັ່ງນັ້ນພວກເຂົາຈຶ່ງຄອງຄອຍໃຫ້ຫາງຂອງພວກເຂົາຫົດ ສັ້ນເອົາໝົດໄວໆ ເພື່ອຈະໄດ້ຂຶ້ນໄປຫາກິນຢູ່ເທິງບົກ ແລະ ກຽມພ້ອມທີ່ຈະແຜ່ພັນໃນປີຕໍ່ໄປ. ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມໃນໄລຍະ ພວກເຂົາຍັງນ້ອຍພວກເຂົາຕ້ອງລະວັງໂຕໄວ້ຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ ເພາະມີສັດທີ່ຈອບຈະທຳຮ້າຍພວກເຂົາ ໂດຍສະເພາແມ່ນ ງູ, ປາ, ແລະຄົນເປັນຕົ້ນ...

ເກມ: ຂ້ອຍແມ່ນໃຜ

ຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ນັກຮຽນຫັດຄິດ ແລະ ຕັ້ງຄຳຖາມ: ເບິ່ງຮູບ, ຄິດ ແລ້ວຕອບຄຳຖາມດັ່ງລຸ່ມນີ້

		a	r
	ກົບເປັນສັດເລືອຄານຊະນິດໜຶ່ງ	o	o
	ກົບເປັນສັດເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນໍ້າຊະນິດໜຶ່ງ	o	o
	ກົບເປັນສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນົມຊະນິດໜຶ່ງ	o	o
	ກົບເປັນສັດກິນພືດຊະນິດໜຶ່ງ	o	o
	ກົບເປັນແມງໄມ້ຊະນິດໜຶ່ງ	o	o
	ກົບກິນສັດນ້ອຍເປັນອາຫານ	o	o
	ກົບເປັນສັດມີ 2 ຂາ	o	o
	ກົບເປັນສັດມີ 4 ຂາ	o	o

ບົດເລກທີ: 1

ສຳລັບນັກຮຽນ ປ. 2 + ປ. 3

ມື້ວານນີ້ ລຸງເພັດໄດ້ໄປໃສ່ເບັດກົບ ເມື່ອໄດ້ກົບມາລາວໄດ້ແບ່ງໄປຂາຍ 7 ໂຕ, ແບ່ງໃຫ້ລູກສາວລາວ 5 ໂຕ, ແລະ ອີກ 4 ໂຕລາວຈຶ່ງໄວ້ປີ້ງກິນກັບຕຳໝາກຮຸ່ງ ຖາມວ່າລາວໃສ່ເບັດໄດ້ກົບທັງໝົດຈັກໂຕ?.

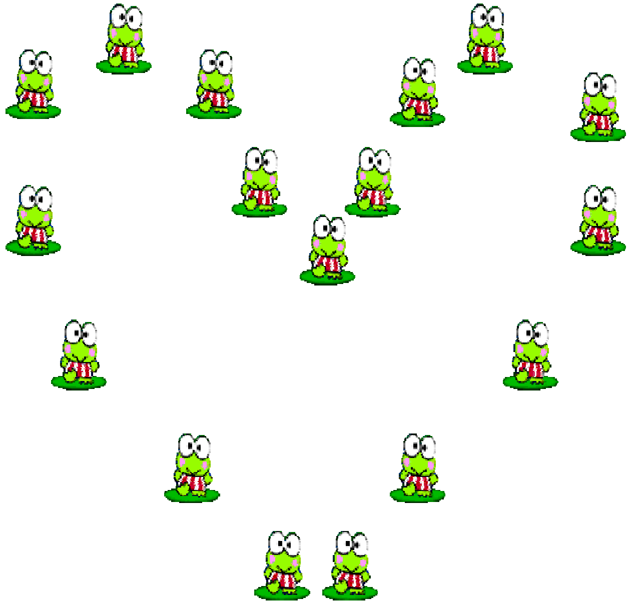

ວົງຈອນຊີວິດຂອງກົບ

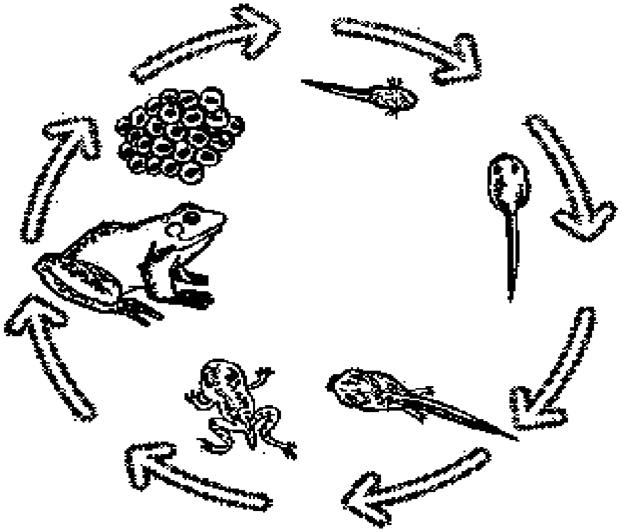

ໄຂ່ກົບ

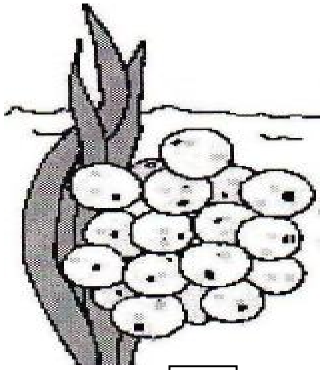

ລູກກົບເບາະໃໝ່ (ຮວກນ້ອຍ)

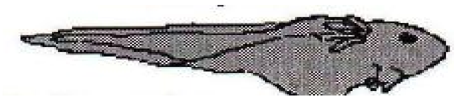

ລູກກົບມີໄດ້ອາຍຸ 1 ອາທິດ (ຮວກໃຫຍ່)

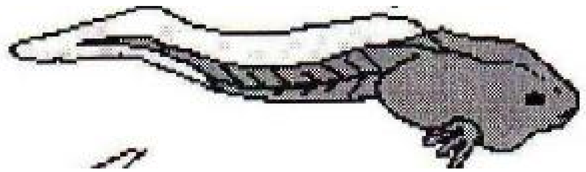

ລູກກົບມີອາຍຸໄດ້ 6 ອາທິດ (ລູກຮວກໃຫຍ່ເຕັມທີ)

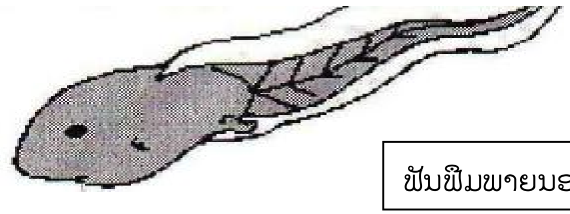

ຟັນພືມພາຍນອກຫາຍໄປ

ເພງ: ກົບຕົວນ້ອຍ

ກົບຕົວນ້ອຍ ອອກມາຫຼິ້ນຝົນຕົກ
ນັ່ງຄຶກມຶກ ຍົກຂາຊ້າຍຂາຂວາ
ເປັນຕາຫົວ ເວລາມັນໂດດ

ອິບ ອິບ ອິບ ອິບ

ກົບຕົວນ້ອຍ ອອກມາຫຼີ້ຝົນຕົກ
ນັ່ງຄຶກມຶກ ແນມຊ້າຍແນມຂວາ
ເປັນຕາຫົວ ເວລາມັນໂດດ

ອິບ ອິບ ອິບ ອິບ

– ຂັບທູ້ມ –

ປ່າລ່າ ເຫັນໜອງຍາວ ຊ່າງມາງາມແທ້ເດ
ຊ່າງມາດີໃຈເດ ສົມພານເພມາສົມເຈົ້າ
ອ້າຍນີ້ມາໄດ້ຍິນວ່າ ເຈົ້າມີມາແຕ່ເຄົ້າ
ທຸກຄ່ຳເຊົ້າ ຕົວເຈົ້າບໍ່ປ່ຽນແປງ
ເມື່ອຈະເຖິງຍາມແລງ ຝູງນົກກາມັນບິນຈອນ
ໂອວ່າເຈົ້າດອກແຄຂາວ ປົກປັກຮັກສາໜອງຍາວ
ໃຫ້ໝັ້ນຄົງ ຢູ່ຍືນຍົງໄວ້.
ເອີ - ເອີ - ເອີ ປະຊາ ປະຊາຮີບມາສ້ອມແປງ
ໃຫ້ມັນເປັນແວ່ນແຍງ ໃຫ້ພວກເຮົານີ້ສືບທອດໄວ້.

ແຕ່ງໂດຍ: ວິໃນ ຊຸນດາວົງ

ກົບ ໄດ້ອາຍຸ 8 ອາທິດ

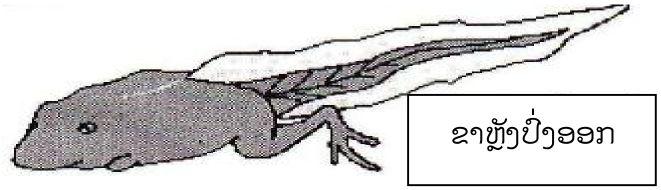

ກົບໄດ້ອາຍຸ 12 ອາທິດ

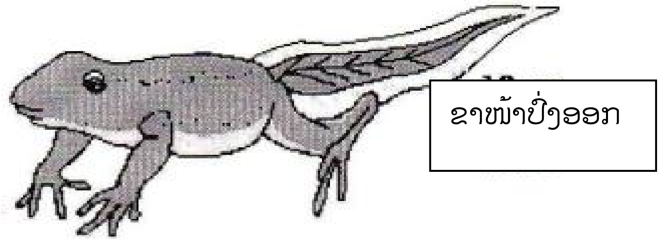

ເມື່ອຫາງເລີ່ມຫົດເຂົ້າໝົດ ກົບຈະເຕັ້ນອອກຈາກນ້ຳ
ເພື່ອຂຶ້ນມາຫາກິນຢູ່ເທິງບົກ

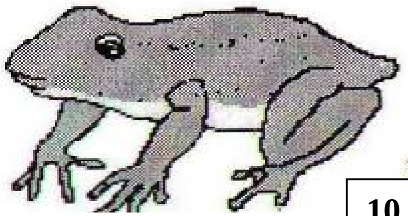

ຄຸນປະໂຫຍດຂອງກົບ:

- ກົບໃຫ້ຄຸນປະໂຫຍດໃນການຮຽນຮູ້ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊັ່ນ: ເປັນຫຍັງກົບຈິ່ງສາມາດມີຊີວິດຢູ່ເທິງບົກ ແລະ ໃນນໍ້າໄດ້?, ເປັນຫຍັງກົບຈິ່ງມີຊີວິດຢູ່ໃນຮູ ຫຼື ເປົ້າໄດ້ນານຫຼາຍເດືອນ ໂດຍສະເພາະໃນຍາມລະດູແລ້ງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ກິນນໍ້າ ແລະ ອາຫານ?...
- ກົບກິນຈຳພວກໄຮນໍ້າ, ໄຂ່ຍຸງ, ໜອນນໍ້າ, ແລະ ອື່ນໆ... ເຮັດໃຫ້ຍຸງແຜ່ພັນໄດ້ໜ້ອຍ
- ກົບຍັງຮ້ອງມ່ວນໃນລະດູຝົນຕົກ
- ກົບຍັງນຳມາປຸງແຕ່ງອາຫານແຊບ, ແລະເປັນອາຫານໄດ້ຫຼາຍປະເພດ

ເພງ : ທຳມະຊາດໜອງຍາວ

ໜອງຍາວແຫ່ງນີ້ ຊ່າງງາມດີສິດສວຍງາມຕາ
ໃນນໍ້າມີປາ ໃນນາມີເຂົ້າຂຽວອ່ອນ
ໃຜເຄີຍໄດ້ມາເຫັນ ບໍ່ເວັ້ນຄິດຢາກກັບຍ້ອນ
ໜອງຍາວເປັນບ່ອນ ປະຊາຫາລ້ຽງຊີບກາຍ

v ໃຜໄດ້ມາເຫັນ ຄົງເປັນບຸນຫຼາຍຍິ່ງ
ຊ່າງງາມທຸກສິ່ງ ບໍ່ມີວັນເສື່ອມຄາຍ
ປ່າໄມ້ງາມຕາ ທົ່ງນາເປັນສອງຝ່າຍ
ເໝືອນດັ່ງດວງໃຈ ປະຊາໄດ້ສ້າງໄມຕຼີ

v ໜອງຍາວ ມີມາແຕ່ຄັ້ງຄາວກ່ອນ
ສຸດແສນອອນຊອນ ປະຊາເບິ່ງມາຫຼາຍປີ
ມີເຂົ້າໃນນາ ມັດສາລອຍໃນນາທີ
ແຫ່ງໃດຈະມີ ຫຼຸບທັນບ້ານໃໝ່ໜອງຍາວ

ແຕ່ງໂດຍ: ເກສະໜາ ພາລິມ